

Z KUŞAĞININ MUHASEBE EĞİTİMİNE BAKIŞ AÇISI VE MUHASEBE EĞİTİMİNDEN BEKLENTİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

Geliş Tarihi : 17.02.2022
Kabul Tarihi : 03.06.2022
Makale Türü : Araştırma Makalesi

Fatma DELİCE²
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin EZİN³

Özet

Muhasebe mesleği, istihdam açısından bakıldığında kamu sektörü, özel sektör ve serbest meslek erbabı olarak piyasada birçok iş olanağı bulunan bir meslektir. Bu mesleği icra edebilmek için, bireylerin eğitim yönünden donanımlı olması beklenir. Muhasebe alanında bilgi ve yeteneğin kazandırılması amacı ile ülkemizde lise, ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim olanakları bulunmaktadır. Özellikle muhasebe eğitiminde, teorik ve uygulamanın birlikte yürütüldüğü aynı zamanda muhasebe çıktılarında analiz ve yorum becerisinin de kazandırıldığı bir sistem yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, Z kuşağı öğrencilerinin almış oldukları muhasebe derslerinden yola çıkarak, muhasebe eğitimine yönelik bakış açılarını ve muhasebe eğitiminden beklentilerini ölçmektir. Bu amaç doğrultusunda Adıyaman Üniversitesi'nde eğitimine devam eden veya mezun olmuş en az bir muhasebe dersi almış, toplam 446 öğrenciye anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS23 istatistik programı kullanılarak, t testi ve Anova testi ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda, çoğunluk olarak Z kuşağı aralığında olan öğrencilerin, aldıkları muhasebe eğitime karşı olumlu bir bakış açısına sahip oldukları, muhasebe eğitiminden beklentileri arasında ise analitik düşünme yeteneği kazandırması, iş imkânı yaratması, sosyal statü ve kariyer gibi birçok kişisel gelişime ve başarıya yönelik ifadelerle olumlu görüşleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Z Kuşağı

JEL Kodları: M41, I21, I23

A RESEARCH ON THE Z GENERATION'S PERSPECTIVE TO ACCOUNTING EDUCATION AND EXPECTATIONS FROM ACCOUNTING EDUCATION

Abstract

The accounting profession is a profession that has many job opportunities in the market as the public sector, private sector and self-employed. In order to perform this profession, individuals are expected to be equipped in terms of education. There are high school, associate degree, undergraduate and graduate education opportunities in our country in order to gain knowledge and skills in the field of accounting. Especially in accounting education, there is a system in which theory and practice are carried out together, and at the same time, analysis and interpretation skills are gained in accounting outputs. The aim of this study is to measure the perspectives of Z generation students on accounting education and their expectations from accounting education, based on the accounting courses they have taken. For this purpose, a questionnaire was applied to a total of 446 students who continued their education or graduated from Adıyaman University and took at least one accounting course. Obtained data were analyzed using SPSS23 statistical program, t test and Anova test. As a result of the

¹ Bu çalışma, Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde hazırlanan "Muhasebe Eğitimine Z Kuşağının Bakış Açısı ve Beklentisi Üzerine Adıyaman Üniversitesi'nde Bir Araştırma" başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

²Adıyaman Üniversitesi, LEE, İşletme Bölümü Yüksek Lisans, fatmatofan4@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9599-3954

³Adıyaman Üniversitesi, İİBF, İşletme bölümü, yezin@adiyaman.edu.tr, ORCID:0000-0001-8068-6927

study, the majority of the students in the Z generation range have a positive perspective on the accounting education they receive, and their expectations from accounting education are positive opinions on many personal development and success statements such as providing analytical thinking ability, creating job opportunities, social status and career detected.

Key Words: Accounting, Accounting Education, Z Generation

JEL Codes: M41, I21, I23

1.GİRİŞ

Muhasebe tarihi, yazı ve sayıların buluşuyla birlikte geçmişi insanlık tarihi kadar eskilere dayanmaktadır. İlk çağlarda mübadele kelimesiyle ortaya çıkan muhasebenin günümüze kadar gelmesi insanların yaşamları boyunca hep birbirleri ile alışveriş halinde olmasından kaynaklıdır (Akdoğan, 2017, s. 1). Zaman içerisinde muhasebe artık bir meslek halini almış ve 1883 yılında açılan ticaret okullarında eğitim boyutuna geçmiştir. Muhasebe eğitimi sadece kişileri değil aynı zamanda işletmeleri, çağdaş ve gelişime açık bir yapıya ulaştırmada büyük önem taşımaktadır (Erol & Erkan, 2008, s. 285). Eğitim kurumlarında, muhasebe eğitimi yaygın ve örgün eğitim biçiminde halen devam etmektedir (Turan, 2019, s. 1).

Tarih boyunca eğitim, insanların gelişimi ve değişimi için önemli unsurlardan biri olmuştur (Kurnaz, 2019, s. 238). Hem kişiler hem de işletmeler açısından teknolojinin hızlı değişimi ve gelişimi, bilgiye duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. İhtiyaç duyulan doğru, tarafsız, tam ve kullanılabilir bilginin nasıl elde edileceği ise ilgili taraflara eğitim sisteminde kazandırılmaktadır. Ancak teknolojinin eğitimde aktif kullanıldığı günümüz ile geçmiş yıllar karşılaştırıldığında, zamanla eğitim sisteminde farklılıklar yaşandığı görülmektedir. Günümüzde, teknoloji, eğitime entegre edilmiş bir sistem olarak sunulmaktadır. Geçmişte kullanılan klasik eğitim yöntemleri yerini; akıllı tahta, projeksiyon, tablet bilgisayar, interaktif eğitim, uzaktan eğitim ve eğitsel amaçlı yazılımlarla modern yöntemlere bırakmıştır. Kullanılan bu yöntemler eğitim sisteminde öğrencileri eğitim sürecinde aktif kılarak eğitimin hem kalıcılığını hem de eğitim kalitesini arttırmayı hedeflemektedir (Büyükarıkan & Büyükarıkan, 2016, s. 66).

Değişen koşullara bağlı olarak insanların yaşam biçimlerinde de farklılıklar görülmektedir. Yaşanan çevresel, sosyal ve ekonomik koşullar yıllar itibariyle kuşak kavramını ortaya çıkarmıştır. İnsanların doğdukları ve yaşadıkları yıl aralığına göre benzer özellikler taşıdığı bilinmektedir. Kuşak kavramı, aynı tarihsel süreçte doğan, dönemin sosyal ve ekonomik hareketlerinden oluşmuş zaman aralıklarına veya belli bir sosyal gruba üye olanlar için kullanılan bir terimdir (Adıgüzel, Batur & Ekşili, 2014, s. 166). Geçmişten günümüze 6 kuşak mevcuttur. Bu kuşaklar; 2. Dünya Savaşı döneminde yaşayan Sessiz Kuşak (1925-1945), savaş döneminden sonra doğan 1 milyar bebekten oluşan Bebek Patlaması Kuşağı (1946- 1964), ekonomik krizlerle savaştan X Kuşağı (1965-1980), internetle tanışan ilk nesil olan Y Kuşağı (1981- 1994), internet çağında büyüyen Z Kuşağı (1995-2012) ve sosyallikten uzak, teknoloji içinde doğan Alfa Kuşağı (2013-2030) olarak sınıflandırılmıştır.

Zaman içerisinde ortaya çıkan kuşaklar ve zaman içerisinde değişen eğitim anlayışları eğitim sisteminin sürekli gelişime açık bir yapı da olması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu değişikliklerin eğitime ve öğrencilere nasıl yansıdığı son dönemlerde araştırmacılar tarafından birçok çalışmaya konu olduğu görülmektedir (Ardıç & Altun, 2017, s. 18). Özellikle Z kuşağı ve alfa kuşağı öğrenciler teknolojiyi ana dili gibi kullanırken, eğitim veren

X ve Y kuşakları teknolojiyi bir yabancı dil gibi kullanmaktadır (Savaş & Karataş, 2019, s. 223).

Bu çalışmada, muhasebe eğitiminin verimliliğini ve kalitesini artırmak amacıyla muhasebe eğitimi alan öğrenciler arasında bulunan Z kuşağı öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakış açıları ve muhasebe eğitiminden beklentileri araştırılmıştır. Bu doğrultuda Adıyaman Üniversitesinde muhasebe eğitimi veren bölüm ve programlarda en az bir muhasebe dersi almış öğrenciler üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23 istatistik programı ile analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

2.LİTERATÜR TARAMASI

Muhasebe ve Z Kuşağı ile ilgili eğitim alanında yapılan çalışmalar ele alındığında çok sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bu çalışmaların bazıları aşağıdaki gibi özetlenmiştir.

Daştan (2005), çalışmasında, yaşanan teknolojik gelişmelerin muhasebe eğitimine etkisini incelemiştir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak Türkiye genelinde lisans düzeyinde 34 farklı üniversitede görev yapan 96 öğretim elemanından anket yöntemiyle veriler toplanmıştır. Araştırmanın sonuçlarında öğretim elemanlarının teknoloji bilgisinin iyi düzeyde olduğu ve öğretim elemanlarının tamamının bir bilgisayara sahip olduğu tespit edilmiştir. Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin lisans düzeyinde ihtiyaç duydukları bilgi teknolojilerine sahip olması gerekliliği tespit edilmiştir.

Zaif ve Ayanoğlu (2007), çalışmalarında muhasebe eğitiminde kalitenin artırılmasında ders programının önemini ele almışlardır. Araştırmada Türkiye'deki Devlet ve Vakıf Üniversitelerinin işletme bölümlerinin internet üzerinden ders programları veri olarak kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarında muhasebe derslerinin toplamının işletme bölüm derslerinin %14'üne tekabül ettiğini ve bu durumun muhasebe eğitim standartlarına uygun olmadığını gözlemlemişlerdir.

Erden (2012) akademisyenlere yönelik yapmış olduğu çalışma da kültürel değişimlerin örgütlerde kuşaklar arası çatışmalara etkisini incelemiştir. Farklı kuşakların bir arada bulunduğu üniversitelerde, görev yapan akademisyenlerin hem kendi kuşakları ile hem de diğer kuşaklarla çatışma yaşayıp yaşamadıklarını anket yöntemi ile 578 katılımcı üzerinde araştırmıştır. Yapılan araştırma sonucunda akademisyenlerin hem kendi kuşaklarıyla hem de kendinden küçük ya da büyük kuşaklarla ender olarak çatışma yaşadıkları sonucuna varmışlardır.

Kaya (2015), çalışmasında muhasebe bölümünün ürettiği bilginin sadece yurtiçi değil yurtdışında da kullanılması üzerine Türkiye'de muhasebe eğitiminin uluslararası muhasebe eğitim standartlarını karşılama düzeyini araştırmıştır. Kars, Kafkas Üniversitesi öğrencileri üzerinde anket yöntemi uygulanmış araştırmaya 580 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde muhasebe derslerinin sayısının artması ile derslerin verimliliğinin azaldığı görülmüştür.

Serçemeli, Kurnaz ve Özcan (2015), çalışmalarında muhasebe eğitimine Y kuşağının bakış açısını ele almıştır. Araştırma Atatürk Üniversitesi İİBF işletme bölümü öğrencileri üzerinde anket tekniği ile yapılmıştır. Araştırma sonucu olarak Y kuşağının muhasebe eğitiminde videolu, web tabanlı ve uzaktan eğitim ürünlerinin geleneksel muhasebe tekniklerinin yanında kullanılmasına olumlu baktıkları sonucuna ulaşmışlardır.

Taş, Demirdöğmez ve Küçüköğlü (2017) çalışmalarında Z kuşağının özelliklerini belirlemek ve bu nesil karşısında işletmelerin ve kurumların takınacakları tavırların neler olması gerektiği konusunu ele almışlardır. Çalışmada literatür taraması ve üniversite

öğrencilerinin gözlemi sonucunda, Z kuşağının teknoloji çağında doğmalarından kaynaklı teknoloji meraklısı olmaları, erken olgunlaşmaları şımartılmış ve güçlendirilmiş olma gibi kişisel özelliklere sahip olduklarını ve bunların işletmeler için hem faydalı hem de zararlı olabileceği belirtmişlerdir. Teknolojinin hem Z kuşağını hem de iş dünyasını şekillendirmesi ile gelişen çağda iş ortamında esneklik sağlanmalı ve standart politikalardan vazgeçilmesi gerekliliği ortaya konulmuştur.

Abd Aziz ve diğerleri (2019) çalışmalarında, yükseköğretim kurumlarında Z kuşağı öğrencilerinin öğrenme stilleri ve performansları arasındaki ilişkinin tespit edilmesi için 105 derece yapmış öğrenci, 106 diploma öğrencisi olmak üzere toplam 211 öğrenci üzerinde anket çalışması yapmışlardır. Elde edilen verilerin istatistiksel analiz sonucunda, derece yapan öğrencilerin grup çalışmasını tercih ettiği, diploma öğrencilerinin ise bireysel çalışmayı tercih ettikleri gözlemlenmiştir.

Turan (2019), çalışmasında orta öğretim kurumlarında Z kuşağı üzerinde muhasebe öğretimi olarak ters-yüz edilmiş sınıf yöntemini (TYESY) araştırmıştır. Geleneksel yöntemin öğrenciler üzerinde, ezber ve farklı düşünememe gibi dezavantajlarının olduğu tespit edilmiştir. TYESY ise öğrenciye derse gelmeden önce elektronik ortamda dersin teorik kısmını öğrenme ve daha sonra sınıfa gelerek sınıfta önceden aldıkları teorik dersin pekiştirmek amaçlı alıştırmalar veya soru örneklerinin çözülmesi gibi dersi daha kalıcı öğrenme sağlanması önerilmiştir.

Tosunoğlu, Cengiz ve Anadolu (2019), çalışmalarında muhasebe eğitimi gören öğrencilerin öğrenme stilleri üzerinde durmuşlardır. Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF’nde eğitim alan 126 öğrenciye anket uygulanmış ve veri toplama aracı olarak Kolb Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun öğrenme özümseyen ve ayırtıcı öğrenme stiline sahip olduğu görüldüğü ve bu nedenle müfredatlar da daha fazla görsellere ve soyut kavramlara yer verilmesinin muhasebe eğitiminin kalitesini arttıracakları ileri sürülmüştür.

Taşlıbeyaz (2019) çalışmasında, Z kuşağı ile ilgili araştırmaların eğilimi ve eğitime katkılarını araştırmıştır. Çalışmada betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmış ve Z kuşağı ile ilgili 85 makale incelemeye alınmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Z kuşağı ile ilgili çalışma en çok 2017 yılında yapılmış ve tema olarak öğrenme profili üzerine olduğu tespit edilmiştir.

Işık (2019) çalışmasında, dijital çağda doğan ve dijital çağın yerlisi olarak adlandırdığı Z kuşağını ve diğer kuşakları araştırıp aralarındaki farklar üzerinde durmuştur. Araştırmada anket tekniği ile İzmir ilinde bulunan iki okulda 306 lise öğrencisi ve 101 adet öğretmen üzerinde anket uygulanmıştır. Mikro düzeyde yapılan araştırmada kuşakların arasındaki teknolojiyi kullanım şekli olarak farklılıklar gözlenmiştir. Öğretmenlerin teknolojiyi eğitim amaçlıda kullanılabileceğini Z kuşağının ise daha çok sosyal medya amaçlı kullandıkları belirtilmiştir.

Konieczna (2020) çalışmasında, Polonya’ da ekonomi programlarında eğitim gören, 1990-2000 yılları arasında doğan özellikle muhasebe eğitimi alan öğrencilerine ve mezunlarına yönelik 123 öğrenci üzerinde CAWI anket yöntemi ile araştırma yapmıştır. Elde edilen sonuçlar, öğrencilerin muhasebe konusunu öğrenirken güvenilir mevzuat ve literatür taramasından ziyade daha az güvenilir olan web tabanlı bilgileri daha çok tercih ettiklerini gözlemlemiştir.

Kozache (2020), muhasebe eğitiminin eksiklerinin tespit edilmesi ve daha iyi bir eğitim için öğrenci beklentilerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışmasını, Selçuk Üniversitesi ve Kerkük Üniversitesi (Kerkük Irak) öğrencileri üzerinde gerçekleştirmiştir.

Çalışmasında anket uygulaması gerçekleştirmiş olup verilerin analizi doğrultusunda işletme bölümü için muhasebe eğitiminin önemli ve gerekli olduğu muhasebe eğitiminin kişisel gelişime katkısının olduğu, itibar ve yeni yetenekler kazandıracığı gibi beklentilerin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca muhasebe eğitimi alan öğrencilerin iş hayatında daha kolay iş bulacakları yönünde bulgular ortaya çıkmıştır

Serçemeli ve Kurnaz (2020), çalışmalarında Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim gören öğrencilerin uzaktan eğitime bakış açısı ve uzaktan muhasebe derslerine bakış açılarını öğrenmeyi amaçlamışlardır. Çalışmalarını Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İİBF’nde eğitim gören Sağlık Yönetimi Bölümü’ndeki öğrenciler ve daha önce en az bir muhasebe dersi alan öğrencilere “Google Form” vasıtasıyla online anket uygulayarak desteklemişlerdir. Araştırma sonuçlarında öğrenciler sistemi kullanmakla ilgili bir problem yaşamadıkları ama uzaktan eğitim sürecini fazla benimsemedikleri görülmüştür.

Şengüleç (2021) sosyal bilgiler öğretmeni olan X kuşağı ve sosyal bilgiler öğretmen adayı olan Y kuşağı ile sosyal bilgiler dersi alan Z kuşağının 21. yüzyıl becerilerine bakış açısını incelemiştir. Araştırmadaki amaç hangi kuşakların hangi becerilere daha fazla önem gösterdiği ve hangi becerilere ihtiyaç duyulduğu konusunda sosyal bilgiler dersi eğitim siteminde yer alan X, Y ve Z kuşağının bakış açısı oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda 21. yüzyılda “iletişim” becerisinin X, Y ve Z kuşaklarındaki bireylerin sahip olması gereken en önemli beceri olduğu tespit edilmiştir. Tüm kuşaklar açısından en az öneme sahip beceri ise “ekonomi ve finans okuryazarlığı” olarak gözlemlenmiştir.

3.YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Etik İzinleri

“Muhasebe eğitimine Z kuşağının bakış açısı ve muhasebe eğitiminden beklentisi üzerine Adıyaman Üniversitesinde bir araştırma” adlı yapılan çalışmada Adıyaman Üniversitesi Sosyal Beşeri Bilimler etik kurulu raporunda belirtilen eylemlere aykırı hiçbir durum gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri:

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Adıyaman Üniversitesi Sosyal Beşeri Bilimler Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi ve sayısı: 14.04.2021- 94

3.2. Araştırma Yöntemi

Araştırmada, bilgi toplama aracı olarak Çoşgun (2013) ve Uzun (2018)’un yüksek lisans çalışmalarında yer alan ve Kozache (2020) tarafından geliştirilen ve yüksek lisans çalışmasında kullanılan anket çalışması uygulanmıştır.

Anket 5 ‘li likert ölçeği ile oluşturulmuştur. Ankete katılan kişilerin demografik özelliklerinin tespitine yönelik 4 adet soru yer almaktadır. Z kuşağının muhasebe eğitimine bakış açısına yönelik 11 adet, Z kuşağının muhasebe eğitiminden beklentilerine yönelik ise 20 adet ifade olmak üzere toplam da 31 ifadede yer almaktadır. Çalışmada anket 2 boyut üzerinden ele alınmıştır. Birincisi, bakış açısı boyutu olup anketteki 1-11 arasındaki ifadelerden, ikincisi ise beklenti boyutu olup 12-31 arasındaki ifadelerden oluşmaktadır.

Anketin uygulanması, pandemi sürecindeki kısıtlamalardan dolayı eğitim öğretime uzaktan devam edilmesi sebebiyle internet ortamında Google Form ile hazırlanarak katılımcılara e-anket şeklinde ulaştırılmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel paket programı (SPSS 23) yardımıyla t testi ve Anova analizi ile değerlendirilmiştir.

3.3. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın amacı günümüz ön lisans, lisans seviyesini oluşturan Z kuşağı öğrencilerini tanımak, muhasebe eğitime bakış açısını ve muhasebe eğitiminden beklentilerini araştırmak ve bu alanda literatüre katkı sağlamaktır.

Araştırmanın kapsamı ve sınırları, Adıyaman üniversitesi ve Adıyaman Üniversitesine bağlı ilçelerindeki meslek yüksekokullarına kayıtlı en az bir muhasebe dersi görmüş toplam 1380 öğrenci ve mezun olmuş öğrenciler ana kütleyi oluşturmaktadır. Ana kütleyi doğru ölçümleyebilmek için doğru sayı da örneklem üzerinde çalışılması gerekmektedir. Bu doğrultuda ulaşılabilen ve eksiksiz form gönderen toplam 446 öğrenci üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Örneklem yeterlilik düzeyi için Bal (2001) çalışmasındaki formülle yapılan hesaplama da 1380 olan ana kütle için % 95 güven aralığında 301 örneklemin yeterli düzeyde olduğu ve böylelikle çalışma için 446 sayının uygun olduğu görülmektedir.

3.4. Araştırmanın Hipotezleri

Bu araştırmanın hipotezleri Z kuşağının muhasebe eğitime bakış açısı ve muhasebe eğitiminden beklentileri üzerinde demografik özellikler arasındaki belirli yaş aralığındaki kuşakların ve cinsiyetin etkileri ile belirlenmektedir. Bu bağlamda araştırmanın hipotezleri aşağıda verilmektedir.

- H_{a1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitime Bakış Açıları cinsiyete göre farklılık göstermektedir.
- H_{b1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentileri cinsiyete göre farklılık göstermektedir.
- H_{c1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitime Bakış Açıları yaş aralıklarına göre farklılık göstermektedir.
- H_{d1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentileri yaş aralıklarına göre farklılık göstermektedir.
- H_{e1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitime Bakış Açıları eğitim durumlarına göre farklılık göstermektedir.
- H_{f1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentileri eğitim durumlarına göre farklılık göstermektedir.
- H_{g1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentileri almış oldukları ders sayısı gruplarına göre farklılık göstermektedir.
- H_{h1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitime Bakış Açıları almış oldukları ders sayısı gruplarına göre farklılık göstermektedir.

Bir diğer hipotezler ise, H_{a0} , H_{b0} , H_{c0} , H_{d0} , H_{e0} , H_{f0} , H_{g0} , H_{h0} olarak belirlenmiş olup, kurulan her bir hipotezin değişkenler arasında “farklılık olmadığını göstermektedir” üzerine kurulmuştur.

4.ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Araştırmanın bu bölümünde SPSS 23 paket programıyla anket sonuçlarının analizi yer almaktadır.

4.1.Normallik ve Güvenilirlik Testi

Yapılan anketin uygulanabilirliği için ankette yer alan ifadelerin normal dağılımı ve anketin güvenilirliği test edilmiştir. Normallik testi için, Skewness-kurtosis (basıklık ve çarpıklık) değerleri incelendiğinde; muhasebe eğitime bakış açısı alt boyutu için basıklık değerleri -1,29 ile 2,34 arasında, çarpıklık değerleri ise 0,11 ile 0,23 arasında; muhasebe

eğitiminden beklenti boyutu için basıklık değeri -1,06 ile 1, 56 arasında, çarpıklık değeri ise 0, 11 ile 0, 23 olarak tespit edilmiştir. Skewness-kurtisosis değerleri -3,29 ile +3,29 arasında bulunduğundan çalışmanın normal dağılım gösterdiği varsayılmıştır (Mayers, 2013, s. 53). Normallik testinden sonra ankete ilişkin geçerlilik ve güvenilirlik değerleri ise aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Tablo 1: Anket çalışmasının boyutları ve cronbach's alpha değerleri dağılımı

Boyutlar	İfadeler	Cronbach's alpha katsayısı
<i>Bakış açısı</i>	1 - 11 arası	0,864
<i>Beklenti</i>	12 - 31 arası	0,965
<i>Toplam</i>	1 - 31 arası	0,965

Çalışılan ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik analiz yöntemlerinden olan cronbach's alpha katsayısı için yapılan analiz sonucunda ölçekte yer alan 31 ifadenin genel olarak $\alpha = 0,965$ değerinde hesaplanmıştır. Tablo 1' de görüldüğü gibi faktör boyutlarından Z kuşağının muhasebe eğitime bakış açısı için $\alpha = 0,864$, Z kuşağının muhasebe eğitiminden beklentileri için $\alpha = 0,965$ şeklinde sonuçlanmıştır. Boyutsal olarak ise cronbach's alpha değerinin 0,80 ile 0,90 arasında olması ölçeğin güvenilirlik oranının oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

4.2. Demografik Bulgular

Araştırma kapsamında katılımcılara cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi ve aldıkları muhasebe dersleri hakkında 4 adet demografik soru yönlendirilmiştir. Elde edilen veriler Tablo 2 de özetlenmiştir.

Tablo 2. Demografik bilgilere ilişkin verilerin frekans ve yüzdesi (%)

Demografik Bilgiler		Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	269	60,3
	Erkek	177	39,7
Yaş aralıkları	15-26	354	79,4
	27-41	83	18,6
	42-56	9	2,0
Eğitim durumu	Ön lisans	151	33,9
	Lisans	269	60,3
	Yüksek lisans	26	5,8
Almış oldukları muhasebe dersleri	Genel muhasebe	446	100
	Maliyet muhasebesi	195	43,7
	Dönem sonu muhasebesi	154	34,5
	Yönetim muhasebesi	153	34,3
	Muhasebe denetimi	137	30,7
	Bilgisayarlı muhasebe	116	26
	Şirketler muhasebesi	40	9

Çalışmaya katılanların yaklaşık %60 'ı kadınlardan oluşmakta, %79,4'ü 15-26 yaş aralığında, %60,3'ü lisans öğrencisinden oluşmaktadır. Alınan ders sayısında ise katılımcılarının tamamının en az bir ders aldığı gözlemlenmiştir.

4.3. Katılımcıların Muhasebe Eğitimine Bakış Açısına Yönelik Bulguları

Muhasebe eğitimine bakış açısını değerlendirmek için, ankette yer alan 11 ifade için 5'li likert tekniği kullanılmıştır. Ancak katılımcıların verdiği cevaplar 1, 2 ve 3 şeklinde gruplandırılmıştır. 5'li likert ölçeğinde yer alan cevaplar Tablo 3 de gruplandırılırken, "1= Katılmıyorum (2) ve Kesinlikle katılmıyorum (1)", "2= Kararsızım (3)", "3=Katılıyorum (4) ve Kesinlikle Katılıyorum (5)" şeklinde özetlenerek yüzdesel değerleri gösterilmiştir.

Tablo 3: Muhasebe eğitimine bakış açıları ifadelerine yönelik ortalama değerler

İFADELER	1 n/ (%)	2 n/ (%)	3 n/ (%)	Ort.
Muhasebe eğitimi işletme bölümü için önemli ve gereklidir.	37 (8,3)	33(7,4)	376(84,3)	4,22
Muhasebe eğitimi mezun olduktan sonra çalışmayı düşündüğüm meslekler için gereklidir.	53(11,9)	46(10,3)	347(77,8)	3,93
Muhasebe eğitiminde öğretilenler çalışma yaşamı için faydalıdır.	46(10,3)	51(11,4)	349(78,3)	3,91
Muhasebe eğitimi kurallı, düzenli ve sistematik bir süreçtir.	24(5,4)	37(8,3)	385(86,3)	4,17
Muhasebe eğitiminde alınan dersler zor, sıkıcı ve karmaşıktır.	203(45,5)	89(20)	154(34,5)	2,83
Muhasebe eğitiminde alınan dersler kolay, heyecan verici ve zevklidir.	179(40,1)	84(18,8)	183(41)	2,99
Muhasebe eğitiminin hem teorik hem de uygulama yönü vardır	51(11,5)	70(15,7)	325(72,9)	3,86
Muhasebe eğitimi kariyer yapma imkânı sağlaması açısından değerlidir	51(11,5)	74(16,6)	321(71,9)	3,80
Muhasebe eğitiminde eğitim veren ve eğitimi alan taraflar arasındaki iletişim öğrenme ve başarı için gereklidir	45(10,1)	41(9,2)	360(80,7)	3,98
Muhasebe eğitiminde kitap, dergi vb. yayınların takip edilmesi kişisel gelişim için gereklidir.	48(10,7)	88(19,7)	310(69,5)	3,77
Muhasebe eğitimi içinde çalışılan çevresel koşulları görebilme, sorunları belirleme ve bunlara çözüm bulabilme becerilerinin kazandırılması açısından önemlidir.	55(12,3)	86(19,3)	305(68,4)	3,70

Toplamda 11 ifadenin 9 'unun katılım yüzdelerine bakıldığında, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum cevaplarının yer aldığı özetle 3.grupta yoğunlaştığı görülmektedir. Derslerin zor, sıkıcı ve karmaşık olduğuna katılmadıkları, hatta %40 (katılmayanlar) a karşı %41 gibi az bir farkla muhasebe eğitiminin kolay ve zevkli olduğu ifadesi kısmen de olsa kabul görmektedir.

4.4. Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentilerine Yönelik Bulguları

Katılımcıların muhasebe eğitiminden beklentilerini ölçmek için yönlendirilen 20 ifadeye karşı elde edilen veriler Tablo 4 'de özetlenmiştir.

Tablo 4. Muhasebe eğitiminden beklentilere yönelik elde edilen veriler

İFADELER	1 n/ (%)	2 n/ (%)	3 n/ (%)	Ort.
Muhasebe eğitimi gelecekte bana yeni olanaklar sunacaktır.	45(10,1)	93(20,9)	308(69)	3,73
Muhasebe eğitimi iyi bir işe girmemi sağlayacaktır.	62(13,9)	98(22,0)	286(64,1)	3,63
Muhasebe eğitimi muhasebe alanında lisansüstü eğitim yapma avantajı sağlayacaktır.	61(13,7)	96(21,5)	289(64,8)	3,66
Muhasebe eğitimi kişisel olarak ilerlememde ve gelişmemde bana yardımcı olacaktır.	83(18,6)	59(13,2)	304(68,1)	3,62
Muhasebe eğitimi bana yeni yetenekler ve fikirler kazandırarak kendime güvenmemi sağlayacaktır.	77(17,2)	60(13,7)	308(69)	3,67
Muhasebe eğitimi üretken ve topluma faydalı bir birey olmamı sağlayacaktır.	77(17,3)	64(14,3)	305(68,3)	3,61
Muhasebe eğitimi bilişsel düşünme kabiliyetimi artıracaktır.	61(13,6)	56(12,6)	329(73,8)	3,75
Muhasebe eğitimi bana etik kurallara dayalı bir bakış açısı kazandıracaktır.	75(16,8)	75(16,8)	296(66,4)	3,60
Muhasebe eğitimi çevre odaklı muhasebe politikaları geliştirmemi sağlayacaktır	68(15,2)	91(20,4)	287(64,4)	3,59
Muhasebe eğitimi bana analitik düşünce becerileri ve problem çözüme yeteneği kazandıracaktır.	57(12,8)	48(10,8)	341(76,4)	3,81
Muhasebe eğitimiyle kazandığım bilgi düzeyi birçok alanda, kariyerim için temel oluşturacaktır	58(13)	60(13,5)	328(73,5)	3,78
Muhasebe eğitimi muhasebeyi yoğun bir şekilde öğrenmemi sağlayarak muhasebe hakkında daha çok bilgi edinme isteğimi artıracaktır.	71(15,9)	56(12,6)	319(71,6)	3,72
Muhasebe eğitimi üniversitede başarılı olmamı ve kendimi kanıtlamamı sağlayacaktır.	57(12,8)	67(15,0)	322(72,2)	3,74
Muhasebe eğitimi sosyal statümü geliştirerek saygınlığımı artıracaktır.	77(17,3)	95(21,3)	274(61,4)	3,55
Muhasebe eğitimi alanımda daha donanımlı bir insan olmamı sağlayarak prestij kazandıracaktır.	62(13,9)	75(16,8)	309(69,3)	3,66
Muhasebe eğitimi ufku genişletecek ve zorluklarla baş edebilmemi sağlayacaktır.	73(16,4)	11(24,9)	262(58,7)	3,51
Muhasebe eğitimi ailemin ve çevrem benden beklentilerini karşılamamı sağlayacaktır.	105(23,5)	109(24,4)	232(52)	3,34
Muhasebe eğitimi kamu ve özel kurum sınavlarını tamamlayarak meslek sahibi olmamı sağlayacaktır	56(12,6)	80(17,9)	310(69,5)	3,69
Muhasebe eğitimi düşüncelerim yeteneklerimi zenginleştirecektir.	54(12,1)	61(13,7)	331(74,3)	3,76
Muhasebe eğitimi ülkemizde, ihtiyaç duyulan vasıflı insan gücünün süratli, ekonomik ve etkin bir şekilde karşılanmasına önemli katkı sağlayacaktır	51(11,4)	55(12,3)	340(76,2)	3,85

Ankete katılan katılımcıların muhasebe eğitiminden beklentileri ölçüğünde yer alan, muhasebe eğitiminin yaratacağı iş imkanları, kariyer, sosyal statü, akademik başarı gibi birçok beklentiyi içeren toplam 20 ifadenin analizinde ortaya çıkan ortalama değerlerin 3' ün üzerinde olduğu görülmektedir. Bu da katılımcıların muhasebe eğitiminden beklentilerinin olumlu yönünde olduğunu ifade etmektedir.

4.5. Katılımcıların Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü Anova Testi

İstatiksel olarak verilerin değerlendirilmesinde ikiden fazla grupların analizinde tek yönlü Anova testi tercih edilmektedir. Bu nedenle eğitim durumlarına göre katılımcıların ankette bulunan ifadelerle yönelik cevapları Anova testi ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler Tablo 5'te özetlenmiştir.

Tablo 5. Eğitim durumuna göre muhasebe eğitimine bakış açısı ve muhasebe eğitiminden beklentisi boyutları Anova testi sonuçları

Boyutlar	Varyans kaynağı	Karelerin toplamı (KT)	Serbestlik derecesi (sd)	Karelerin ortalaması (KO)	Varyans değeri (F)	Anlamlılık derecesi (p)
Muhasebe eğitimine bakış açısı	Gruplar arası	10,092	3	5,046	10,875	0,000
	Grup içi	205,552	443	0,464		
	Toplam	215,644	446			
Muhasebe eğitiminden beklentileri	Gruplar arası	4,572	3	3,373	0,035	0,035
	Grup içi	300,220	443	0,678		
	Toplam	304,792	446			

Elde edilen analiz sonucu verilerinde katılımcıların eğitim durumlarına göre muhasebe eğitime bakış açısı $p=0,000$ ve muhasebe eğitiminden beklentileri $p=0,035$ değerinde tespit edilmiştir. Anlamlılık değeri (p), 0,05 değerinin altında olduğundan eğitim durumlarına göre faktörler arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Ortaya çıkan farklılıkların hangi gruplar arasında farklılık gösterdiğinin tespiti açısından ikinci bir analize gereksinim duyulmaktadır. Bu doğrultuda, Anova testinden sonra Post-Hoc Tukey testinden yararlanılmıştır.

Tablo 6. Katılımcıların eğitim durumlarının hangileri arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan Anova sonrası Post-Hoc Tukey testi sonuçları

Boyutlar	Eğitim durumu(I)	Eğitim durumu (J)	MD(I-J)	Std.Error	Sig
Muhasebe eğitime bakış açısı	Ön lisans	Lisans	-0,28821*	0,06927	0,000
		Yüksek lisans	-0,47455*	0,14463	0,003
	Lisans	Ön lisans	0,28821*	0,06927	0,000
		Yüksek lisans	-0,18634	0,13990	0,378
	Yüksek lisans	Ön lisans	0,47455*	0,14463	0,003
		Lisans	0,18634	0,13990	0,378
Muhasebe eğitiminden beklentileri	Ön lisans	Lisans	-0,20470*	0,08371	0,039
		Yüksek lisans	-0,27682	0,17480	0,254
	Lisans	Ön lisans	0,20470*	0,08371	0,039
		Yüksek lisans	-0,07212	0,16907	0,905
	Yüksek lisans	Ön lisans	0,27682	0,17480	0,254
		Lisans	0,07212	0,16907	0,905

MD=Mean Difference; Std. Error= Standart Hata

Tablo 6’ da belirtilen verilere göre hem muhasebe eğitime bakış açıları boyutunda hem de muhasebe eğitiminden beklentileri boyutunda yüksek lisans öğrencileri lisans ve ön lisansa göre, lisans öğrencileri ise ön lisans öğrencilerine göre ifadeler daha olumlu katıldıkları gözlemlenmiştir. İfadelere katılım düzeyinin, katılımcıların eğitim seviyesi arttıkça daha yüksek olduğu görülmektedir.

4.6. Katılımcıların Almış Oldukları Ders Sayısına Göre Anova Testi

Katılımcıların almış oldukları ders sayısına göre 1 ve 2 ders alanları az düzey, 3, 4 ve 5 ders alanları orta düzey, 6 ve 7 ders alanları üst düzey olarak gruplandırılarak (Ezin, 2017, s. 108), ankette yer alan ifadelerle yönelik alınan cevapların analizi için Anova testi uygulanmış analiz sonuçlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 7. Alınan ders sayısına göre muhasebe eğitimine bakış açısı ve muhasebe eğitiminden beklentisi için Anova Testi

Boyutlar	Varyans kaynağı	Karelerin toplamı (KT)	Serbestlik derecesi (sd)	Karelerin ortalaması (KO)	Varyans değeri (F)	Anlamlılık derecesi (P)
Muhasebe eğitimine bakış açısı	Gruplar arası	7,451	3	3,726	7,927	0,000
	Grup içi	208,193	443	0,470		
	Toplam	215,644	446			
Muhasebe eğitiminden beklentiler	Gruplar arası	8,282	3	4,141	6,186	0,002
	Grup içi	296,511	443	0,669		
	Toplam	304,792	446			

Katılımcıların almış oldukları ders sayısına göre alt düzey, orta düzey ve üst düzeyde muhasebe bilgisi olan gruplar arasında ($p= 0,000 < 0,05$; $p= 0,002 < 0,05$) istatistiksel verilere bakıldığında anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Bu farklılıkların tespiti açısından Anova testinden sonra Post-Hoc Tukey testi uygulanmıştır.

Tablo 8. Katılımcıların almış oldukları ders grupları arasındaki farklılaştığını belirlemek üzere yapılan Anova sonrası Post-Hoc Tukey testi sonuçları

Boyutlar	Ders sayısı düzeyi (I)	Ders sayısı düzeyi (J)	MD(I-J)	Std. Error	Sig
Muhasebe eğitimine bakış açısı	Alt düzey	Orta düzey	-0,26532*	0,07196	0,001
		Üst düzey	0,06417	0,10776	0,823
	Orta düzey	Alt düzey	0,26532*	0,07196	0,001
		Üst düzey	0,32949*	0,11466	0,012
	Üst düzey	Alt düzey	-0,06417	0,10776	0,823
		Orta düzey	-0,32949*	0,11466	0,012
Muhasebe eğitiminden beklentileri	Alt düzey	Orta düzey	-0,11314	0,08588	0,386
		Üst düzey	0,36790*	0,12860	0,012
	Orta düzey	Alt düzey	0,11314	0,08588	0,386
		Üst düzey	0,48104*	0,13684	0,001
	Üst düzey	Alt düzey	-0,36790*	0,12860	0,012
		Orta düzey	-0,48104*	0,13684	0,001

MD=Mean Difference; Std. Error= Standart Hata

Ortalama değerlere göre muhasebe eğitimine bakış açısı faktöründeki ifadelerde muhasebe ile ilgili orta düzey bilgiye sahip katılımcılar, alt düzey ve üst düzey bilgiye sahip

olanlara göre daha olumlu bakmaktadır. Muhasebe eğitiminden beklentilere yönelik ifadelerde ise alt düzey ve orta düzey bilgiye sahip katılımcıların üst düzey muhasebe bilgisine sahip katılımcılara göre daha olumlu bakmaktadır.

4.7. Hipotezlerin Değerlendirilmesi

Araştırma da yer alan cinsiyet değişkeni ikili grup karşılaştırması olduğu için t testi analizi, yaş aralıkları değişkeni ise üçlü grup karşılaştırması olduğu için Anova testi uygulanmıştır. Ancak her iki değişken için yapılan analizde “ $p < 0,05$ ” anlamlılık düzeyinde çıkmadığı için. H_{a1} , H_{b1} , H_{c1} , H_{d1} hipotezleri reddedilmiştir.

Tablo 9. Hipotezlerin değerlendirilmesi

HİPOTEZLER	KABUL /RED
H_{a1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitimine Bakış Açıları cinsiyete göre farklılık göstermektedir.	RED
H_{b1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentileri cinsiyete göre farklılık göstermemektedir	RED
H_{c1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitimine Bakış Açıları yaş aralıklarına göre farklılık göstermektedir.	RED
H_{d1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentileri yaş aralıklarına göre farklılık göstermektedir.	RED
H_{e1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitimine Bakış Açıları eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.	KABUL
H_{f1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden Beklentileri eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.	KABUL
H_{h1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitimine Bakış Açıları almış oldukları ders sayısı gruplarına göre farklılık göstermektedir.	KABUL
H_{g1} : Katılımcıların Muhasebe Eğitiminden almış oldukları ders sayısı gruplarına göre farklılık göstermektedir.	KABUL

5.SONUÇ VE ÖNERİLER

Muhasebe eğitimi, muhasebe mesleğinin icra edilebilmesi için, eğitim kurumlarında bireylere teorik ve uygulamaya yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılmasını amaçlamaktadır. Muhasebe eğitimi almış bireylerin muhasebenin fonksiyonlarına kaydetme, sınıflandırma, analiz etme ve yorumlama becerilerine hâkim olması beklenmektedir. Artık günümüzde muhasebe kayıtları manuel olmaktan daha çok bilgisayar programları ile daha kolay bir şekilde kaydedilmekte ve istenilen raporlara hızlı bir şekilde ulaşılmaktadır. Bu nedenle yapılan kayıtların ve oluşturulan raporların bilgisayar programları ile elde edilmesi mümkünken sonuçların yorumlanabilmesi tamamen kişisel beceri, analitik düşünme yeteneği gerektirmektedir. Analiz ve yorumlama yeteneğinin kazandırılmasının önemine yaptığımız araştırmada da çoğunluk katılmıştır.

Muhasebe eğitiminde etkili olan unsurlardan biri de kuşak farklılıklarından dolayı ortaya çıkan eğitim anlayışlarıdır. Klasik eğitim yöntemleri ile eğitim almış Y kuşağı bireyleri kendinden önceki kuşaklara göre eğitim seviyesi en yüksek kuşak olma özelliğini taşıdığı görülmektedir. Y kuşağı bireylerinin çocukları olan Z kuşağı, günümüz teknolojileri ile klasik eğitim yöntemlerinin yanında modern eğitim yöntemleri ile de eğitimlerine devam etmektedir. Yapılan çalışma da Z kuşağının muhasebe eğitimine bakış açısı ve muhasebe eğitiminden beklentileri ele alındığında, X, Y ve Z kuşakları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Muhasebe eğitimine bakışlarına yönelik ifadeler katılımcıların genellikle olumlu olduğu görülmüştür. Ancak muhasebe derslerinin kolay ve zevkli olduğuna çoğunluk katılmamaktadır. Katılımcılar muhasebe derslerinde öğretilen bilgilerin iş yaşamlarında

öneminin farkında oldukları ve bu yüzden ilerde iş bulma imkânının yüksek olduğunu ifade etmektedirler. Muhasebe eğitimine bakış açısına yönelik ifadelerde, katılımcıların eğitim seviyesi arttıkça ifadelerdeki katılım düzeylerinin daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Eğitim seviyesi ile paralellik gösteren katılımcıların almış oldukları ders sayısı faktöründe ise orta düzeyde muhasebe bilgisine sahip katılımcıların muhasebe eğitimine bakış açısının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Çalışmanın Muhasebe eğitiminden beklentilerine yönelik ifadelerine bakıldığında çoğunlukla analitik düşünme, düşüncesele yeteneklerin zenginleştirilmesi ve bilişsel düşünme kabiliyetini artırması olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmada demografik özelliklerde eğitim seviyesi arttıkça muhasebe eğitiminden beklentilerin daha az olumlu olduğu tespit edilmiştir. Muhasebe eğitiminden beklentiler katılımcıların almış oldukları ders sayısına göre orta düzeyli muhasebe bilgisine sahip katılımcıların beklentileri diğer alt ve üst düzey katılımcılara göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışma ve literatür taraması sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda muhasebe eğitimine yönelik öneriler ise;

- Ülkemizde muhasebe eğitiminin kalitesini arttırmak için muhasebe derslerinin İşletme bölümleri yerine Muhasebe veya Muhasebe-Finansman bölümlerinin açılması ile daha detaylı olarak muhasebe derslerinin verilmesi,
- Z kuşağını tanımak ve kuşağın özellikleri doğrultusunda muhasebe derslerinin şekillendirilmesi,
- Dikkati çabuk dağılan Z kuşağı öğrencilerin dikkatlerinin ders dışına kaymasını engellemek adına derste hareketli görsellerin kullanılması,
- Z kuşağı bireylerin analitik düşünme gibi mesleki becerilerinin geliştirilmesine yönelik eğitimin şekillendirilmesi
- Muhasebe eğitiminde kullanılan klasik eğitim yöntemlerinin yanında modern eğitim yöntemlerinin kullanılması (Serçemeli, Kurnaz & Özcan, 2015, s. 274),
- Üniversite sanayi iş birliği sağlanarak, öğrencilerin teorik derslerde öğrendiklerini uygulayabilecek alanlara yönlendirilmesi
- Muhasebe derslerinde son yıllardaki gelişmelerden biri olan Uluslararası Muhasebe Standartlarının dikkate alınması,
- Muhasebe eğitimiyle öğrencilerin kişisel ve mesleki becerilerini geliştirilmek adına ders teorik derslerin yanında uygulama derslerinin artırılması,
- Z kuşağı bireylerine, teknolojik araç gereçler ile derslerin verimliliğini artırılması,
- Z kuşağı bireylerin analitik düşünme gibi mesleki becerilerinin geliştirilmesine yönelik eğitimin şekillendirilmesi, şeklinde sıralanabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, O., Batur, H. Z. ve Ekşili, N. (2014). Kuşakların değişen yüzü ve y kuşağı ile ortaya çıkan yeni çalışma tarzı: mobil yakalılar, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 165-182.
- Abd Aziz, A. I., Tuan Mat, T. Z., & Hashim, M. R. (2019). The relationship between learning styles and performance: a study on Generation Z accounting students. *International*

Conference on Accounting and Management. Faculty of Accountancy, Universiti Teknologi MARA Puncak Alam, Selangor, p. 66

- Akdoğan, H. (2017). *Geçmişten günümüze muhasebe mesleği ve öğretiminde yaşanan gelişmeler*, Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Ardıç, E. ve Altun, A. (2017). Dijital çağın öğreneni, *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 1(11), 12-30.
- Bal, H. (2001). *Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Basımevi.
- Büyükarıkan, B. ve Büyükarıkan, U. (2016). Lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan başarılarını etkileyen faktörlerin analizi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3 (5), 65-79.
- Çoşgun, N. (2013). Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin motivasyonlarının ve beklentilerinin değerlendirilmesi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarında bir uygulama. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale*.
- Daştan, A. (2005). Bilgi ve eğitim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin muhasebe eğitimine etkisi: Türkiye değerlendirmesi. Yayınlanmış doktora tezi, *Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon*.
- Erden, S. (2012). Kültürel değişimlerin örgütlerde kuşaklar arası çatışmalara etkisinin incelenmesi. Yayınlanmış doktora tezi, *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale*.
- Erol, M. ve Erkan, G. (2008). Lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin belirlenmesine yönelik BİGA İktisadi ve İdari Birimler Fakültesinde bir araştırma, *Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 10(14), 284-301.
- Ezin, Y. (2017). Türkiye'deki Üniversitelerde Muhasebe Eğitiminin Etkinliği Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmış Doktora Tezi, *Dicle Üniversitesi, Diyarbakır*.
- Işık, S. (2019). Dijital çağda kuşaklararası farklılıklar ve Z kuşağı: Dijital yerliler ve dijital göçmenlerin teknoloji kullanım özelliklerine yönelik bir araştırma. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, *Ege Üniversitesi, İzmir*.
- Kaya, Y. (2015). Lisans düzeyinde verilen muhasebe eğitiminin uluslararası muhasebe eğitim standartlarını karşılama düzeyine yönelik bir araştırma. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, *Kafkas Üniversitesi, Kars*.
- Konieczna, A (2020). Challenges in The Provision of Accounting Education to Generation Z Students in Poland. *35 th IBIMA Conference, 1-2 April 2020, Sevilla, Spain*
- Kozache, A. N. J. (2020). İşletme lisans öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakış açıları ve muhasebe eğitiminden beklentileri: Kerkük Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesinde bir araştırma. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, *Selçuk Üniversitesi, Konya*.
- Kurnaz, E. (2019). Muhasebe eğitimi alan lisans öğrencilerinin öğrenme yaklaşımları üzerine bir araştırma, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 12 (2), 237-254.
- Mayers, A. (2013). *Introduction to statistics and SPSS in psychology*. Harlow: Pearson Education Limited.

- Savaş, S. ve Karataş, S. (2019), *Z kuşağı öğrencisini tanımak. Eğitim Araştırmaları, Eğitim Yöneticileri ve Uzmanları Derneği Yayınları*,223-237
- Serçemeli, M. ve Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma, *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53.
- Serçemeli, M., Kurnaz, E. ve Özcan, M. (2015). Y kuşağı öğrencilerinin muhasebe eğitimine bakışı: Atatürk Üniversitesi İİBF’de bir araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(20), 261-276.
- Şengüleç, M. (2021). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin (X kuşağı), sosyal bilgiler öğretmen adaylarının (Y kuşağı) ve 8. sınıf öğrencilerinin (Z kuşağı) 21. yüzyıl becerilerine bakışı. Yayınlanmış doktora tezi, *Gazi Üniversitesi, Ankara*.
- Taş, H. Y., Demirdöğmez, M. ve Küçüköğlü, M. (2017). Geleceğimiz olan z kuşağının çalışma hayatına muhtemel etkileri, *Uluslararası Toplum Araştırma Dergisi*, 7(13), 1031-1048.
- Taşlıbeyaz, E. (2019). Z kuşağı ile ilgili araştırma eğilimlerinin ve eğitime yönelik katkılarının analizi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(3), 715-729.
- Tosunoğlu, B. ve Cengiz, S. (2019). Lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme stillerinin değerlendirilmesine yönelik bir araştırma, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 54(2) 768-781.
- Turan, E. (2019). Muhasebe eğitiminde ters yüz edilmiş sınıf yöntemi: orta dereceli eğitim kurumu ve Z kuşağı üzerinde bir uygulama. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun*.
- Uzun, F. (2018). Muhasebe eğitimi ve ara eleman istihdam sorunu: meslek mensubunun bakış açısıyla teknik lise ve Anadolu Meslek Liseleri üzerine bir değerlendirme. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, *Mersin Üniversitesi, Mersin*.
- Zaif, F. ve Ayanoğlu, Y. (2007). Muhasebe eğitiminde kalitenin artırılmasında ders programlarının önemi: Türkiye’de bir inceleme, *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 115-136